

Datum 21 november 2023

Nummer 3359

Onderwerp Raadsvoorstel vaststellen aanvullende kredieten Fluitpolderplein

Portefeuillehouder Wethouder Belt

1. Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- 1a) In te stemmen met de nadere invulling van het bestedingsplan voor het beschikbaar gestelde krediet van € 3.977.195 voor de verbouwing en verhuizing van de bibliotheek Leidschendam, locatie Fluitpolderplein 12.
- 1b) De splitsing van het reeds beschikbaar gesteld krediet van € 3.977.195 in een deelkrediet voor de inventaris van € 551.000 en een deelkrediet bouwkosten van € 3.426.195 vast te stellen en de extra hieruit voortvloeiende kapitaallasten van € 14.700 te verwerken in de begroting.
- 1c) In te stemmen met het voorstel om de bijdrage vanuit de bibliotheek van € 270.000 toe te voegen aan het deelkrediet inventaris, zodat een bedrag van € 821.000 voor inventaris beschikbaar komt.

- 2a) Het verduurzamen bij de verbouwingsopdracht van de nieuwe bibliotheek op het Fluitpolderplein 12 door te voeren.
- 2b) Hiervoor een additioneel investeringskrediet van € 1.221.000 beschikbaar te stellen en de hieruit voortvloeiende structurele kapitaallasten van € 56.810 te verwerken in de begroting waarvan de dekking ten laste komt uit de reserve dekking afschrijvingslasten.
- 2c) Een bedrag van € 1.221.000 vanuit de reserve duurzaamheid en energietransitie te storten in de reserve dekking afschrijvingslasten.
- 2d) Het college de opdracht te geven, als de begroting en meerjarenraming uit het financieel perspectief minimaal een sluitend beeld vertonen, een voorstel aan de gemeenteraad voor te leggen om de kapitaallasten te dekken uit de algemene middelen.

- 3a) De locatie Fluitpolderplein 10 tegelijk te verbouwen met de locatie Fluitpolderplein 12 (nieuwe bibliotheek).
- 3b) Hiervoor een additioneel investeringskrediet van € 472.000 beschikbaar te stellen en de hieruit voortvloeiende structurele kapitaallasten € 21.966 te verwerken in de begroting waarvan de dekking ten laste komt van de kostprijsdekkende huur.
- 3c) De opdracht te geven aan het college om hierin maatschappelijke partijen te huisvesten, en hen een kostprijsdekkende huur te vragen.

- 4a) Opdracht te geven aan het college voor het uitwerken van het herbestemmen van Fluitpolderplein 5 voor (maatschappelijke) verhuur (in plaats van verkoop).
- 5a) De voorgestelde Begrotingswijziging 2024-BW23 vast te stellen

2. Aanleiding

De toekomst van de bibliotheek is al jaren een belangrijk onderwerp voor Leidschendam-Voorburg. Er is in 2020/ 2021 een uitgebreid participatietraject uitgevoerd waarvan de uitkomsten een belangrijke plek hebben gekregen in de planvorming rondom de bibliotheek van de toekomst. De gemeenteraad heeft op basis van die participatie-uitkomsten en scenario's in oktober 2021 onder andere ingestemd met een gemoderniseerde bibliotheek gevestigd op Fluitpolderplein 12 in Leidschendam. Daarnaast heeft de raad een investeringskrediet van maximaal € 3.250.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek, het ontwerp, de verbouwing en herinrichting van Fluitpolderplein 12.

Voor nadere informatie hierover wordt verwezen naar het eerdere raadsvoorstel 1974 Toekomst voor de Bibliotheek met bijlages uit oktober 2021.

Het college heeft in de Commissie Samenleving van september 2021 voorafgaand aan dat raadsbesluit de toezegging (781) gedaan een berekening en onderbouwing van het bedrag (maximaal € 3.250.000) te maken dat de raad beschikbaar heeft gesteld voor het onderzoek, het ontwerp, de verbouwing en herinrichting van de bibliotheek op het Fluitpolderplein.

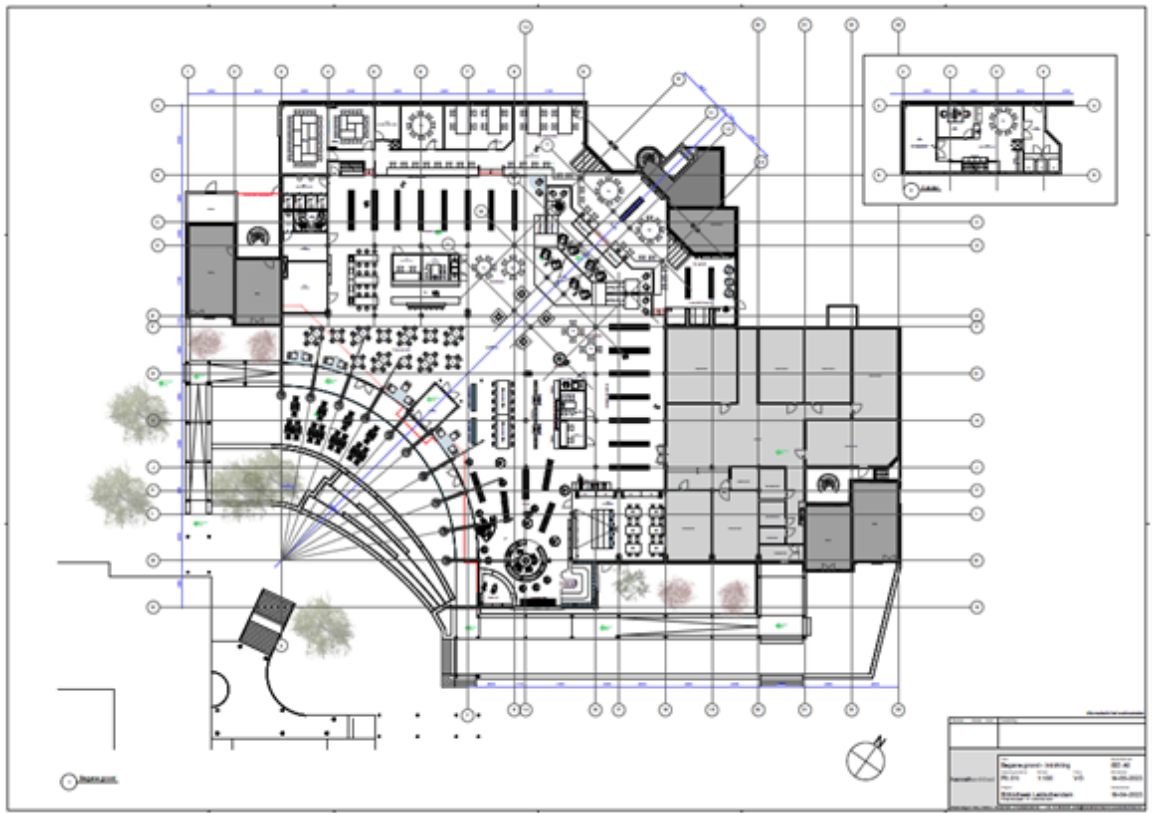
In maart 2023 (raadsbrief 3190) is de raad geïnformeerd over de stappen die sinds oktober 2021 zijn gezet om de verbouwing en herinrichting van de bibliotheek in Leidschendam mogelijk te maken. Toen is ook het Schetsontwerp (SO) van de beoogde bibliotheek gedeeld. Op dat moment was het nog niet mogelijk om de kosten te specificeren; de berekening van de bouwkosten/ investeringskosten kon pas gemaakt worden als er een doorgerekend VO (voorlopig ontwerp) was gemaakt.

Nu is er een Voorlopig Ontwerp waarbij alle participatie uitkomsten een plek hebben gekregen. Hierbij een filmpje waarbij een uitwerking van het Voorlopig Ontwerp te zien is in 3D.

<https://youtu.be/868j2C5-ajk>

En het Voorlopig Ontwerp in 2 D (beeld: Jan David Hanrath, zie ook www.lv.nl/bibliotheek)

Bij de [beeldvormende raad](#) van 19 september 2023 is een toelichting gegeven op het ontwerp, deze is terug te kijken.

Hierna volgt nog het Definitief Ontwerp. Dan start in het tweede kwartaal van 2024 de bouwfase met aanbesteding. Begin 2025 kan de bibliotheek dan verhuizen naar het nieuwe pand.

Inmiddels zijn de kosten berekend door een extern bureau. Er is een aantal correcties toegepast op de berekeningen, zoals de inflatiecorrectie sinds 2021 en diverse opslagen.

Aanvang Investeringskrediet

(2021-10-06: €3.250.000; geïndexeerd)

€ **3.977.195**

Het geïndexeerde bedrag is toereikend om de verbouwing en verhuizing van de bibliotheek op het Fluitpolderplein te bekostigen (zie bijlage). In de financiële paragraaf wordt hier verdere toelichting op gegeven. Aanpassingen om de toegankelijkheid te verbeteren zijn hierin meegenomen. Het gebouw krijgt door het Platform Gehandicapten goedgekeurde aanpassingen, en wordt nog beoordeeld door Stichting Ongehinderd.

Hiermee is de toezegging 781 uit september 2021 om de gemeenteraad te informeren over de verwachte precieze besteding van het door de gemeenteraad beschikbaar gestelde bedrag afgedaan. Er zijn echter zaken die het college in dit proces is tegengekomen die zij aan de gemeenteraad wil voorleggen.

3. Afwegingen

Verduurzaming

Het pand staat in de Amstelwijk. De Heuvel/Amstelwijk is door de gemeente Leidschendam-Voorburg in het kader van de Transitievisie Warmte aangewezen als de eerste wijk in de gemeente om over te schakelen op duurzame energie. Beoogd is dat de wijk in 10 jaar van het aardgas af gaat. Het pand moet dus met een andere bron worden verwarmd. Het is zeker dat dit een vorm van lage temperatuur verwarming zal zijn, al wordt de definitieve warmteoplossing pas in het eerste kwartaal van 2024 bepaald. Met de verbouwing dient het pand hier al direct op aangepast te worden. Op dit moment is aansluiting op het warmtenet nog niet mogelijk, wel zal er bij de verbouwing al maximaal moeten worden geïsoleerd in voorbereiding op de lage temperatuurverwarming en zullen installaties moeten veranderen. Ook zonnecollectoren maken deel uit van het verduurzamen.

Het benodigde budget is destijds berekend op basis van een vierkante meterprijs voor een gemiddelde verbouwing van een bibliotheek. Nu blijkt echter dat door de huidige staat van het pand méér ingrepen nodig zijn om het gebouw te laten voldoen aan de duurzaamheidsuitgangspunten van nu.

Om het gebouw volgens de huidige uitgangspunten te verduurzamen, is het volgende nodig:

- Het gebouw moet zelf energiezuiniger worden gemaakt. Dat kan door gevels, plafonds en vloeren te isoleren, door voorzetwanden te plaatsen en door beglazing en kozijnen te vervangen door isolerende beglazing en kozijnen.
- Het systeem voor warmteopwekking moet worden veranderd. De gasketels worden vervangen door warmtepompen en door middel van warmte-terugwininstallaties wordt koude inkomende lucht voorverwarmd. Ook wordt er een voorziening gemaakt voor het aansluiten op het warmtenet.
- Daarnaast worden zonnepanelen geplaatst om stroom op te wekken, onder andere voor het laten draaien van de warmtepomp, maar ook voor andere stroomgebruikers
- Het huidige systeem is een hoge temperatuursysteem, waarbij voornamelijk radiatoren worden ingezet. In de nieuwe situatie wordt een vloerverwarmingssysteem aangelegd, waarmee ook kan worden gekoeld.

Het is belangrijk voor de wijktransitie, de businesscase en de voorbeeldrol dat de gemeente haar vastgoed inbrengt en klaar maakt voor het warmtenet. Met de voorgestelde duurzaamheidsaanpassingen gebeurt dat, zodat wanneer het warmtenet beschikbaar komt de komende jaren in Leidschendam, de aansluiting makkelijk te realiseren is. Deze maatregelen dienen aan de oorspronkelijke opdracht te worden toegevoegd. Daarom is er aanvullend budget nodig.

Met de genoemde maatregelen zou dat een investering betekenen van € 1.221.000. Dit betekent € 57.000 extra per jaar aan kapitaallasten om deze transitie te maken. Die levert echter direct na het nemen ervan al kostenvoordelen op. De energiekosten op de nieuwe locatie zonder

verduurzaming worden geraamd op circa € 50.000. Door te investeren in de verduurzaming van Fluitpolderplein 12 zal op de energiekosten worden bespaard. Door de warmtepomp zal het gasverbruik komen te vervallen; hierdoor wordt op jaarbasis circa € 10.000 bespaard. Door toepassing van een warmtepomp zal het stroomverbruik stijgen. Om dit tegen te gaan worden zonnepanelen geplaatst. Door zelf stroom op te wekken kan op jaarbasis tenminste € 26.000 aan stroomkosten worden bespaard. Gekeken wordt of op andere dakvlakken/op de luifel nog zonnepanelen kunnen worden geplaatst waardoor er mogelijk nog circa € 10.000 tot € 14.000 per jaar aan stroom kan worden opgewekt.

Daarnaast zorgt verduurzaming voor een beter binnenklimaat, met verse (door middel van een warmte terugwin installatie voorverwarmde) lucht en wordt het met behulp van de warmtepomp ook mogelijk om de bibliotheek in de zomer te koelen.

De berekende opbrengsten zijn op basis van prijspeil van de energieprijzen van oktober 2023. Bij hogere energieprijzen zal de opbrengst/besparing groter zijn; bij lagere prijzen kleiner. Op de lange termijn zullen de energieprijzen eerder stijgen dan dalen, waardoor in de toekomst een groter financieel voordeel mag worden verwacht.

Financiering verduurzaming

Vanwege een landelijke korting van het Rijk op het gemeentefonds komen er voor de gemeente onzekere financiële tijden aan. Het college is bezig een bredere balans op te maken aangaande investeringen en kapitaallasten.

Vanwege het belang van de voortgang van het hele bibliotheekproject, eerder vastgesteld duurzaamheidsbeleid en het belang voor de warmtetransitie in de Amstel- en Heuvelwijk acht het college het een zeer wenselijke koppelkans dat verduurzaming nu direct met de verbouwing plaatsvindt. Daarom stelt het college voor om voor de verduurzaming een additioneel investeringskrediet van € 1.221.000 beschikbaar te stellen en de hieruit voortvloeiende structurele kapitaallasten € 56.810 te dekken uit de reserve dekking afschrijvingslasten.

Ten behoeve hiervan wordt voorgesteld om een bedrag van € 1.221.000 vanuit de reserve duurzaamheid en energietransitie te storten in deze reserve dekking afschrijvingslasten.

Het college ziet dit als een oplossing om het project nu, ondanks de financieel onzekere tijden, doorgang te geven. Als de begroting en meerjarenraming uit het financieel perspectief minimaal een sluitend beeld vertonen, dan zal het college een voorstel aan de raad voorleggen om de reserve duurzaamheid weer aan te vullen ter compensatie van de onttrekking voor het verduurzamen van de bibliotheek.

Subsidie

De gemeente heeft rijkssubsidie aangevraagd voor het verbeteren van bibliotheken om bij te kunnen dragen aan de kosten. Deze aanvraag is afgewezen, omdat de nadruk in deze ronde lag op gemeentes die nog helemaal geen bibliotheekvoorziening hadden. Daarbij was het aantal aanvragen vele malen groter dan het beschikbare budget. Bij een tweede ronde eind 2023 wordt de aanvraag opnieuw beoordeeld. Ten tijde van het schrijven van dit voorstel is er wel een nieuwe indiening gedaan maar is de uitslag daarvan nog niet binnen.

De gemeente heeft ook rijkssubsidie aangevraagd voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed (Fluitpolderplein 12; betreft Dumava subsidie). Bij het schrijven van deze raadsbrief is de definitieve uitslag nog niet bekend, wel dat 550 goedgekeurde projecten de aanvraag krijgen toegewezen en dat de verduurzaming van Fluitpolderplein 12 op plek 589 is geplaatst. De kans dat de subsidie in deze ronde wordt toegekend is dus klein, wellicht kan de aanvraag nog in een volgende ronde worden ingediend. Ten tijde van het schrijven van dit voorstel was er nog geen nieuwe indiening mogelijk.

Kansen voor gebiedsverbetering

Naast de vraag voor meer budget voor het kunnen voldoen aan de verduurzamingseisen wil het college de gemeenteraad nog een aantal zaken voorleggen. Bij het proces van onderzoeken en voorbereiden van de verbouwing en verhuizing van de bibliotheek is informatie beschikbaar gekomen die weliswaar niet binnen de scope van de oorspronkelijke opdracht valt, maar wel kansen biedt om andere grote opgaves waar de gemeente zich voor gesteld ziet aan te pakken. Het college wil de gemeenteraad hiervan op de hoogte brengen en de gemeenteraad vragen om de waarde van deze kansen te beoordelen en hiervoor desgewenst aanvullend budget beschikbaar te stellen.

Buitenruimte Fluitpolderplein

Om de bibliotheek straks goed te laten functioneren, is het van belang dat diverse mensen graag naar het Fluitpolderplein toe gaan en er willen verblijven. Op dit moment kan het gebied worden gekenmerkt als een zgn. 'transitiegebied', waar veel mensen doorheen gaan op de fietsnelweg en alles gericht lijkt te zijn op doorstroming. Het gebied heeft op dit moment geen 'verblijfskwaliteit', een belangrijke randvoorwaarde voor een bibliotheek die de huiskamer van Leidschendam moet worden. Om het gebouw heen is ook een aantal donkere hangplekken, waar mensen 's avonds voor overlast zorgen.

Ook vanuit het versterkingsprogramma Sterk voor Noord bestaat de wens om dit gebied sociaal aantrekkelijk en vooral veiliger te maken.

Uit de participatie kwam helder naar voren dat er behoefte is aan ontmoetingsplekken in de wijk(en). Er bestaat een structuurvisie voor het gebied waarbij is aangegeven dat het de bestemming voorzieningengebied heeft.

Situatie nu, 2023

Verwachte situatie begin 2025

In de nieuwe bibliotheek wordt de gevel eruit gehaald en vervangen door glas, de hoogteverschillen worden opgeheven en er worden multifunctionele ruimtes gemaakt in het gebouw zelf.

Door de open gevel wordt de buitenruimte betrokken bij de binnenruimte, en ontstaat er een aantrekkelijk geheel, waarbij ook het Fluitpolderplein als geheel een boost krijgt.

De donkere hoekjes zijn in dit ontwerp verdwenen en met de avondopenstelling van de bibliotheek (en andere gebruikers van het gebouw) zal de sfeer op het plein veranderen van donker en verlaten naar meer gezellige reuring en sociale controle.

Met diverse partners van Sterk voor Noord zoals de politie en het jongerenwerk wordt nagedacht over hoe overlast te voorkomen en aan te pakken op het Fluitpolderplein met een mix van handhaving, slimme verlichting en de meer positieve benadering van *outreaching* (= naar de jongeren toe) jongerenwerk.

In de toekomst zou het afremmen en/of omleiden van verkeer (fiets te gast, of omleiden van de fietsroute en van het autoverkeer naar de parkeergarage onder de huidige bibliotheek) het Fluitpolderplein nog meer gewenste verblijfskwaliteit geven. Het plein zou hierdoor veel meer een ontmoetingsplek worden.

Daarom wil het college in een later stadium kijken naar de inrichting van het plein en onderzoeken of er een plek van gemaakt kan worden waar mensen straks graag komen én blijven.

Fluitpolderplein 10

Fluitpolderplein 12 en 10 zijn eigenlijk twee delen van één gebouw. Zij maken deel uit van dezelfde Vereniging van Eigenaren (VvE Amstelhof) met Wooninvest en zijn beide in bezit van de gemeente. Omdat de panden lange tijd op de afstootlijst van de gemeente hebben gestaan, is er sprake van achterstallig onderhoud.

Tot en met de zomer van 2023 had MBO Rijnland Fluitpolderplein 10 in gebruik als huurder. Deze school heeft het pand verlaten per 1 september 2023. Het gebouw staat nu leeg.

Het college wil dit gebouwdeel niet afstoten maar in bezit te houden. De gemeenteraad wordt gevraagd om dit te betrekken bij de verbouwing, om het daarna opnieuw te kunnen verhuren. Het verbouwen en verduurzamen van Fluitpolderplein 10 is berekend op € 472.000.

Vastgoed

Er zijn veel maatschappelijke organisaties in de gemeente die aansluiting zoeken bij de bibliotheek en/of die in slecht vastgoed zijn gehuisvest of waarvoor op dit moment geen vastgoed beschikbaar is. Met name in Leidschendam Noord zijn er enkele maatschappelijk partners waarvan bekend is dat hun huidige huisvesting van slechte kwaliteit is en dat ze niet over voldoende ruimte beschikken. Een aantal partners zit in tijdelijke huisvesting.

Die partijen zouden op Fluitpolderplein 10 (of 5, dit wordt later toegelicht) gehuisvest kunnen worden en over het algemeen vastgoed achterlaten van mindere kwaliteit, dat zou de gemeente de kans geven om daar te vernieuwen, af te stoten of eerder gemaakte plannen tot sloop uit te voeren.

Multifunctioneel gebruik

Naast eigen ruimten voor organisaties kunnen er op Fluitpolderplein 10 ook ruimten worden gerealiseerd voor multifunctioneel gebruik en overleggen tussen maatschappelijke partners. Vanaf Fluitpolderplein 10 hebben partners makkelijk toegang tot de nieuwe bibliotheek, waar zij gebruik kunnen maken van de spreekkamers en zichtbaar zijn voor inwoners, met een betere vindbaarheid, laagdrempelige toegang en betere dienstverlening tot gevolg. De nieuwe bibliotheek zal de meerwaarde van de maatschappelijke voorziening op die locatie alleen maar versterken.

Wat heeft dat financieel voor gevolgen?

De kosten voor het meenemen van Fluitpolderplein 10 in de verbouwing zijn nu berekend op € 472.000. De kapitaallasten bedragen € 22.000 per jaar. Er kan een extra gebouw verhuurd worden vergeleken met de huidige situatie, met een oppervlakte van 463,5 m². De exploitatielasten (onder andere de afschrijvingskosten) zullen worden gedekt met een kostprijs dekkende huur. Het college zal de gemeenteraad te zijner tijd informeren over de opbouw van deze kostprijs.

De werkzaamheden van Fluitpolderplein 12 en Fluitpolderplein 10 gelijktijdig uitvoeren heeft een financieel voordeel. De inrichtingskosten voor de bouwplaats worden maar 1 keer in rekening gebracht. Als het opknappen van Fluitpolderplein 10 op een ander moment zou gebeuren, is de verwachting dat dit vele malen duurder is.

In afwachting van het beleidskader maatschappelijk vastgoed, kan het pand later nog steeds verkocht worden, en zal het meer opleveren dan in de huidige staat waarin er sprake is van achterstallig onderhoud. De kans dat dit een desinvestering is, is heel klein, zelfs als uiteindelijk ervoor gekozen wordt het pand te verkopen.

Fluitpolderplein 5

De verkoop van Fluitpolderplein 5 aan een van de scholen was in de eerste instantie onderdeel van de businesscase en de opdracht vanuit de gemeenteraad aan het college (raadsbesluit 1974). Het verschil in de opbrengst tussen verkopen en verhuren blijkt na berekeningen echter minimaal. Dit komt doordat er nog sprake is van een relatief hoge boekwaarde ten opzichte van de potentiële verkoopwaarde. Ook het Didam arrest speelt hierbij een rol; het uitgangspunt van het Didam-arrest is dat een overheidslichaam aan alle potentiële gegadigden een gelijke kans moet bieden, via een openbare en heldere selectieprocedure, en niet zomaar mag gunnen aan bijvoorbeeld een van de scholen op het Fluitpolderplein.

Met het beschikbaar komen van Fluitpolderplein 5 kan worden gekeken hoe naast het onderwijs op Fluitpolderplein 7 (MBO Rijnland) en Fluitpolderplein 9 ('s Gravendreef) het resterende gebouwdeel na de verhuizing van de bibliotheek het beste kan worden ingezet. Het bestemmingsplan bepaalt dat er maatschappelijke partijen gehuisvest dienen te worden.

Het gaat om een oppervlakte van 1200 m² die weer verhuurd kan worden. De exploitatie wordt gedekt met een kostprijs dekkende huur.

Het college ziet veel kansen om Fluitpolderplein 5 en 10 te gebruiken voor de huisvesting van maatschappelijke organisaties. Dat draagt ook verder bij aan het verbeteren van de verblijfskwaliteit van het Fluitpolderplein en de samenwerking tussen partners, die dan allemaal rond hetzelfde plein gevestigd zijn. Het is wel nodig dat daarvoor een plan wordt uitgewerkt, om te onderzoeken welke maatschappelijke partijen er het beste gehuisvest kunnen worden.

4. De financiële gevolgen van het besluit

De kosten voor de verbouwing bestaan uit bouwkosten (afschrijving 25 jaar) en inventaris (afschrijving 15 jaar). Voorgesteld wordt om het reeds beschikbaar gesteld bedrag van € 3.977.195 (25 jaar afschrijving) te verdelen in een deeltkrediet inventaris (15 jaar afschrijving) van € 551.000

en een deelkrediet bouwkosten (25 jaar afschrijving) van € 3.426.195. De afschrijving van het inventaris in 15 jaar resulteert in extra afschrijvingslasten van € 14.716 ten opzichte van de kapitaallasten die opgenomen zijn in de begroting. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn conform de financiële verordening.

Met de bibliotheek is overeengekomen dat zij een bijdrage doen van € 270.000 dat aan inventaris besteed moet worden. Voorgesteld wordt om deze bijdrage van € 270.000 bij te boeken op het budget voor de inventaris. Het beschikbaar budget op het deelproject inventaris wordt hierdoor € 821.000. Voor Fluitpolderplein 10 wordt er een investeringskrediet beschikbaar gesteld ad. € 472.000 waarvan de structurele kapitaallasten van € 22.000 gedekt worden uit de kostprijsdekkende huur.

Overzicht investeringen en mogelijke dekking:

Mutaties investeringen	Was/wordt	Afschrijvings termijn in jaren	Kapitaallasten per jaar	Mogelijke compensatie
Inventaris	€ 551.000	15	€ 14.700	N.v.t.
Bouwkosten	€ 3.426.195	25	€ 159.000	Al verwerkt in de begroting
Bijdrage bibliotheek aan Inventaris	€ 270.000	Niet afschrijven		Bijdrage bibliotheek
Verduurzamen FPP12	€ 1.221.000	25	€ 56.810	Dekking reserve duurzaamheid en energietransitie
Verduurzamen FPP10	€ 472.000	25	€ 21.966	Kostprijsdekkende huur

Besparing exploitatie:

Mutaties exploitatie	Bedrag	Omschrijving
Fluitpolderplein 12	€ -10.000	Gasverbruik vervalt, levert op jaarbasis een besparing op van € 10.000
Totaal	€ -10.000 besparing	

In dit voorstel zijn niet de structurele baten en lasten meegenomen voor de verhuur aan maatschappelijke partijen van FPP 5 en FPP10.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn conform de financiële verordening.

5. Hoe zijn inwoners/ belanghebbenden betrokken

In het laatste kwartaal van 2020 en het eerste kwartaal van 2021 is er een uitgebreid participatietraject doorlopen waarin de gemeente inwoners heeft geraadpleegd. In deze periode hebben meer dan 800 inwoners meegedacht over de invulling van de vijf wettelijke functies van de bibliotheek via een vragenlijst, verdiepende interviews, groeps gesprekken en een tekenwedstrijd. Deze inwoners hebben ook hun wensen doorgegeven voor het aantal, de spreiding en inrichting van de locaties en voor de dienstverlening van de bibliotheek.

Samengevat gaf de participatie de volgende richting mee:

- De collectie (boeken en andere materialen) blijft belangrijk, maar ze kunnen worden ingezet op een manier die aansluit op maatschappelijke thema's
- Naast de vijf wettelijke functies die op een gebied specifieke wijze uitwerking zouden moeten krijgen, kwam er een zesde functie naar boven: de **Huiskamer** – een neutrale ontmoetingsruimte voor iedereen zonder agenda of programma waar je gewoon kan zijn
- Er moet daarnaast rust én reuring mogelijk zijn in de bibliotheek
- De sfeer in de bibliotheek moet aansluiten op de leefwereld van kinderen (0-12 jaar) en jongeren (12-18 jaar) en de sfeer moet hen prikkelen en uitnodigen
- Het nieuwe gebouw moet samenwerking tussen sociale, culturele en educatieve partners stimuleren en faciliteren. (zie ook: www.lv.nl/bibliotheek)

Ook maatschappelijke organisaties dachten mee over waar de 'bibliotheek van de toekomst' aan moet voldoen. Vervolgens is met een geselecteerde groep in samenspel het project verder ontwikkeld.

Deze Klankbordgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en een aantal inwoners, dacht mee over welke doelgroepen relevant waren om te betrekken en op welke manier we hen konden bereiken. In de huidige fase is de Klankbordgroep betrokken om de toetsen of de gemeente voldoende rekening houdt met de uitkomsten van de participatie.

De Klankbordgroep was enthousiast over het Schetsontwerp (lees ook de verslagen op www.lv.nl/bibliotheek). Enkele aandachtspunten van de klankbordgroep, zoals die over de toegankelijkheid hebben een plek gekregen in het Voorlopig Ontwerp.

Ook van individuele inwoners is input ontvangen. Deze input is gelezen, beoordeeld en in sommige gevallen meegenomen in het ontwerp of in een aandachtspunt in het proces. De inwoners hebben altijd feedback gekregen.

Inmiddels is het college in de fase waarin het inwoners informeert over de voortgang en hoe hun wensen een plek hebben gekregen in het ontwerp.

Op www.lv.nl/bibliotheek is de geïnteresseerde inwoner geïnformeerd gebleven over de voortgang van het project.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

Datum 21 november 2023
Nummer 3359
Pagina 12/12

R.J. den Haan
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester

Documenten behorende bij dit raadvorstel

Dossiernummer
3359
3359

Bestandsnaam
Concept raadsbesluit
Begrotingswijziging